

SOTA PYSÄYTTÄÄ TALOUSKASVUN

Pellervon taloustutkimus PTT

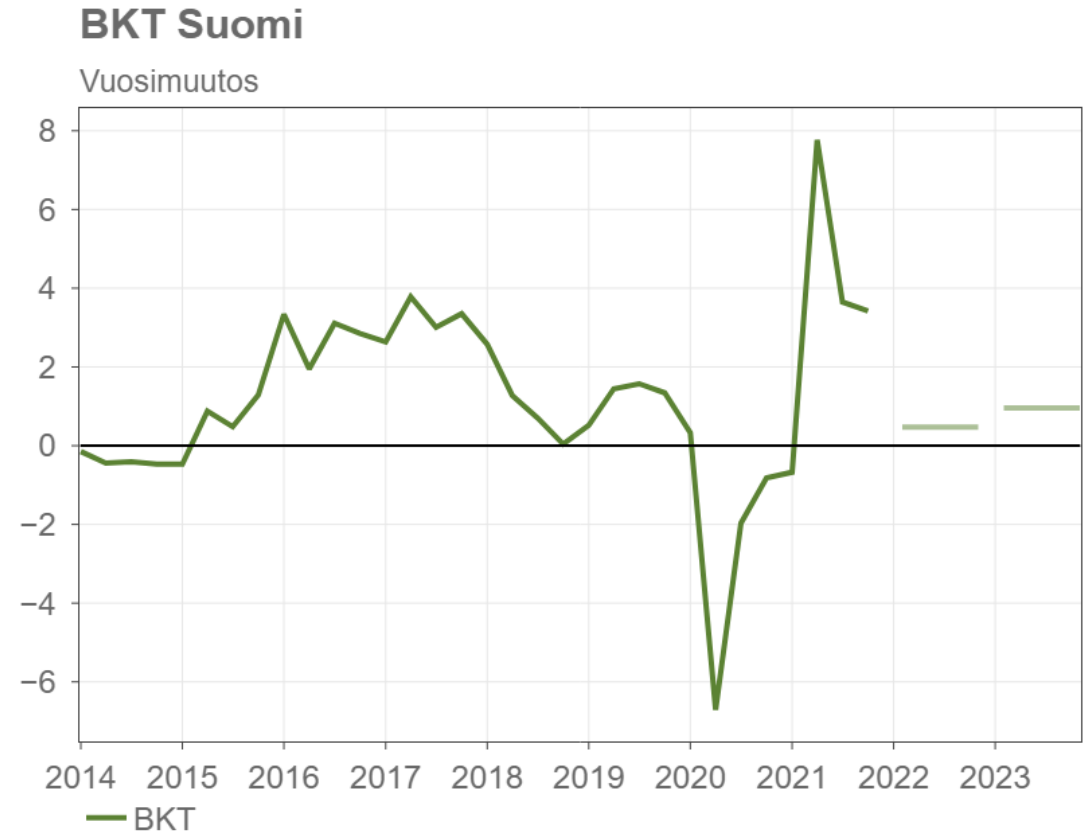
Ennuste 2022 kevät

Janne Huovari, Markus Lahtinen, Henna Busk,
Veera Holappa, Antti Raukola, Saara Vaahtoniemi

SOTA PYSÄYTTÄÄ TALOUSKASVUN

Venäjän hyökkäyksellä suuret vaikutukset Suomen ja Euroopan talouteen:

- Vienti ja tuonti Venäjän kanssa romahtaa.
- Energia, ruuan ja monien raaka-aineiden hinnat nousevat ja heikentävät ostovoimaa.
- Tuotantoketjuille ja logistiikalle ongelmia.
- Epävarmuus kasvanut.
- Globaalitalouden uudelleenjärjestely.
- Julkiset menot ja investoinnit kasvavat.
- Kokonaisvaikutus noin 2-3 % suhteessa BKT:seen.
- BKT 2022: pitkä kriisi 0,5 %, lyhyt 3 %.

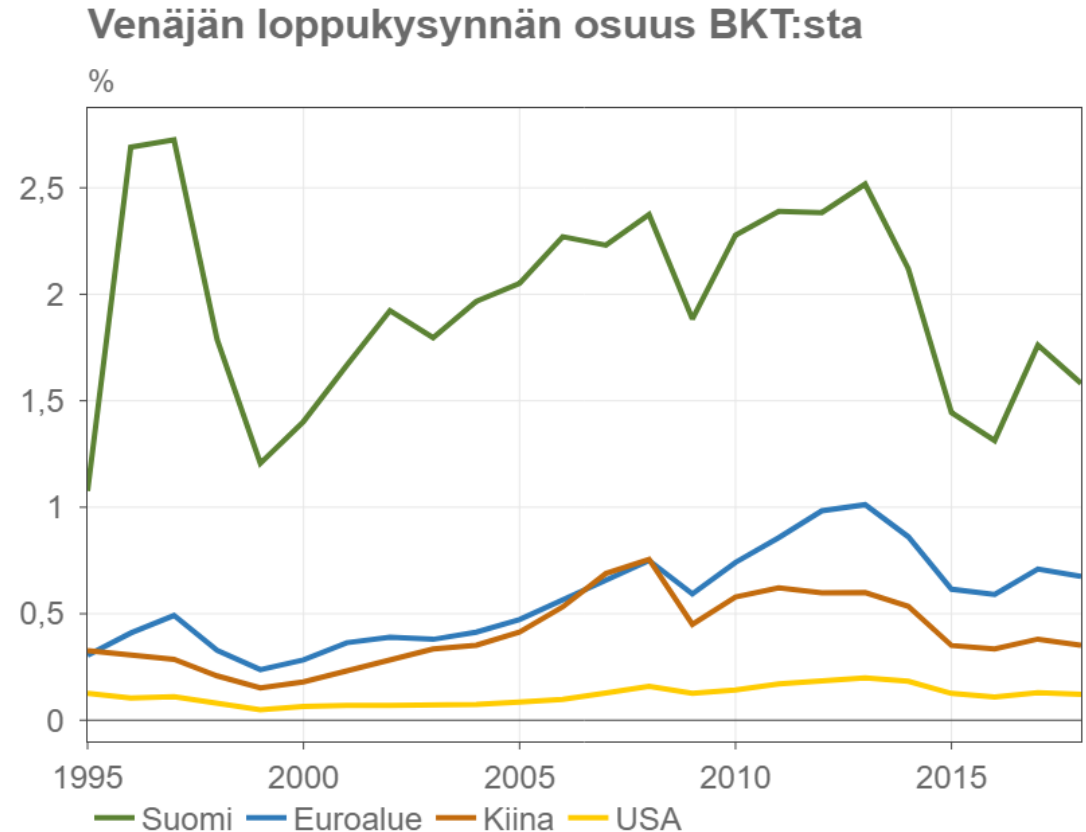

Lähde: Tilastokeskus ja PTT

PTT

VENÄJÄN VIENTI JA TUONTI KUTISTUVAT

- Sanktiot ja yritysten vetäytyminen vähentävät vientiä ja tuontia rajusti.
 - Nyt jo vienti laskeutunut 70 %.
- Venäjän loppukysynnän osuus Suomen tuotannosta noin 1,5 %. Vaikea korvata, kun muutkin etsivät korvaavia vientikohteita.
- Tuonnin puute haittaa suomalaista tuotantoa, erityisesti metallit, malmit, puu ja lannoitteet.
- Karkea arvio viennin ja tuonnin vähenemisen vaikutuksista 1-2 % suhteessa BKT:seen.

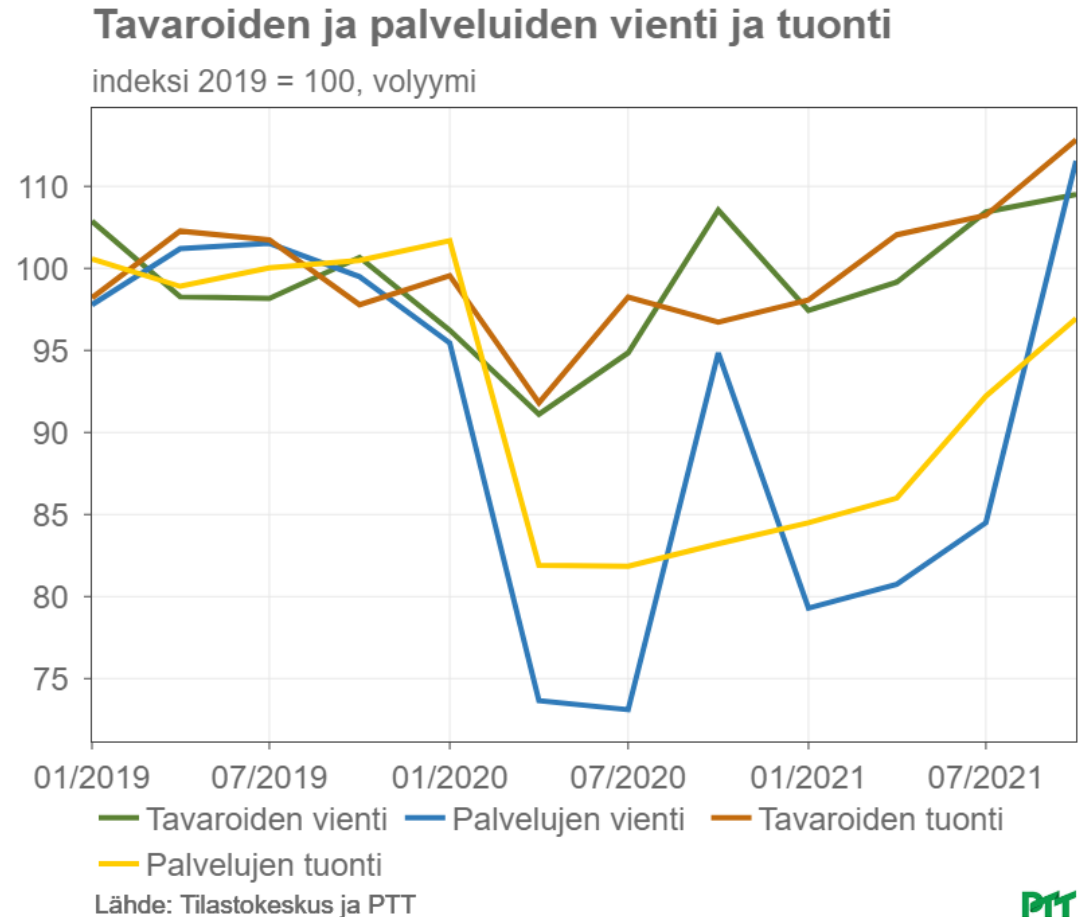

Lähde: OECD, PTT

PTT

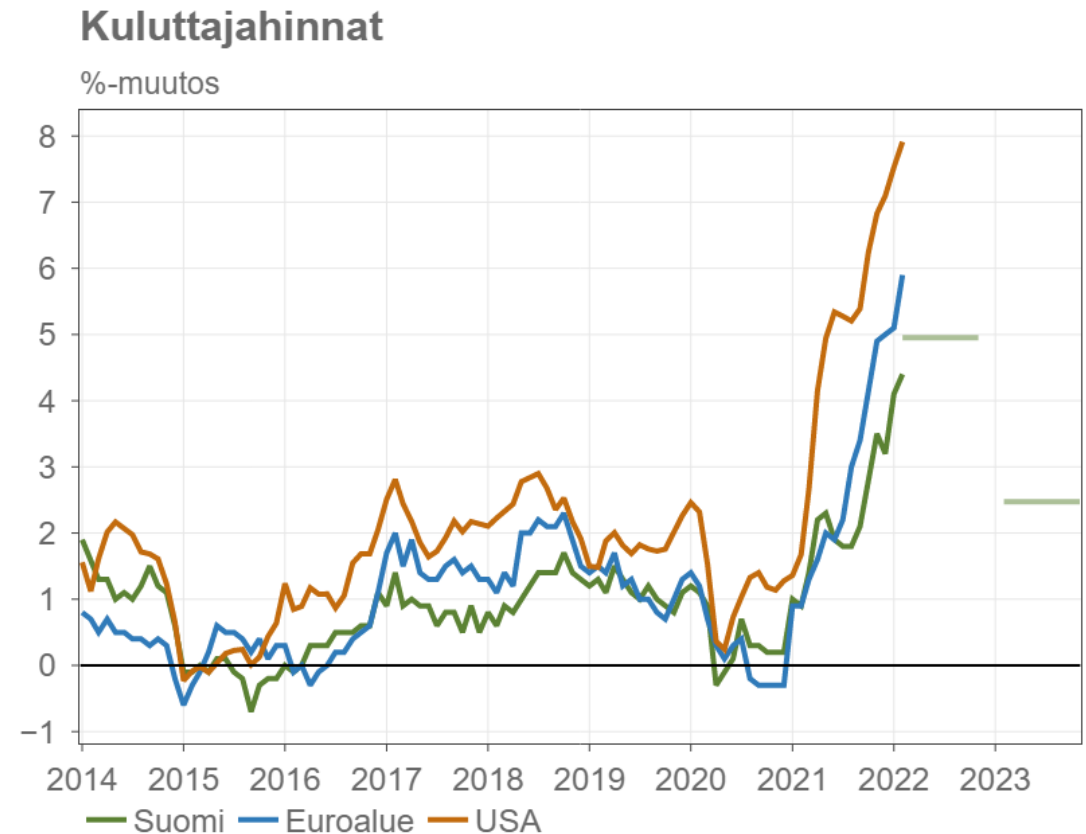
PALVELUVIENTI KASVANUT NOPEASTI

- Vienti palautunut koronakriisistä. Viennin arvon kasvu nopeaa, mutta kasvu pääosin hinnasta.
- Tavaraviennin kasvu hidastui jo ennen sotaa.
 - Laivatoimituksia tänä vuonna.
- Palveluiden vienti kasvoi nopeasti loppuvuonna.
 - ICT ja matkailu

SOTA KIIHDYTTÄÄ INFLAATIOTA

- Öljyn ja kaasun hinta pysyvät korkealla ja vaihtelut suuria.
- Vehnän ja muiden viljojen maailmankauppaan iso lovi. Lannoitteiden hinta ja saatavuus uhkaavat satoja myös muualla.
→ Ruuan hinta nousee.
- Monia kriittisiä raaka-aineita mm. puolijohteiden tuotantoon.
- Inflaatio 2022: 5 %, 2023: 2,5%
- Syö kotitalouksien ostovoimaa.
- Heikentää talouskasvua noin 1 %.

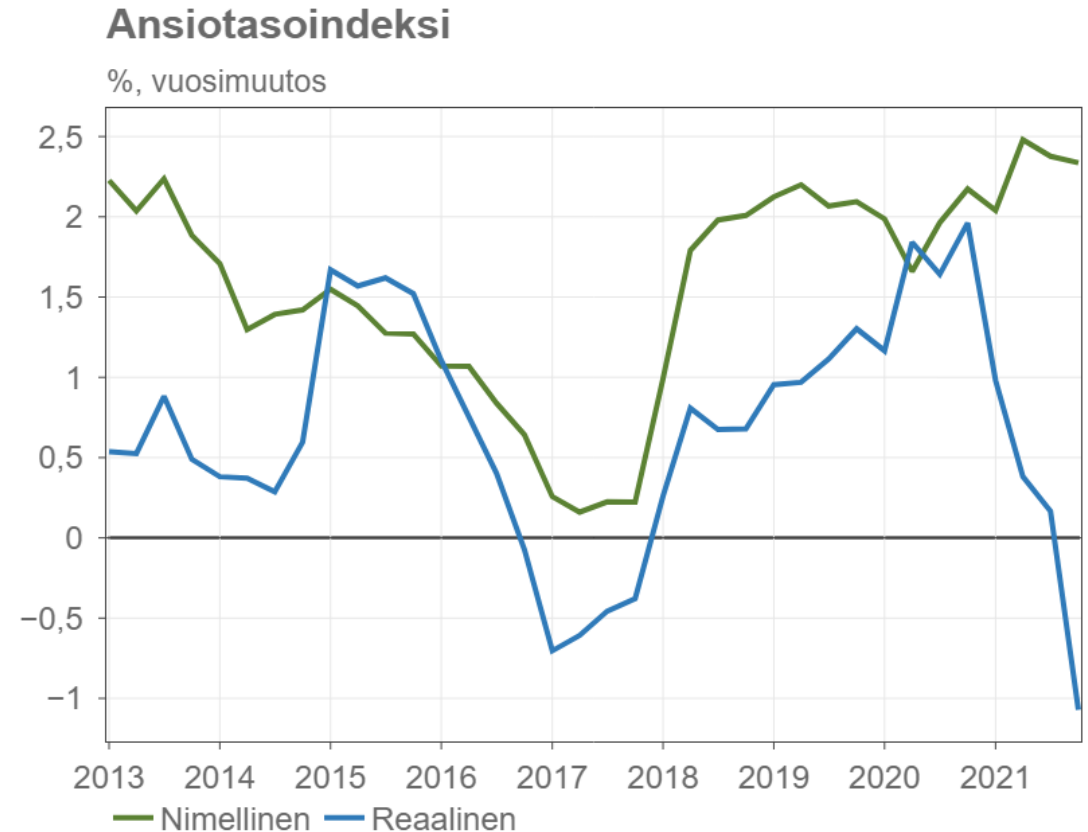

Lähde: Tilastokeskus, Eurostat, BLS ja PTT

PTT

HINTOJEN NOUSU SYÖ OSTOVOIMAA

- Hinnat nousevat selvästi palkkoja nopeammin.
- Työllisyyden ja työtuntien lisääntyminen pitää ostovoimaa yllä.
- Reaalinen ostovoima ei kasva tänä vuonna.
- Koronasäästöjä jäljellä, vaikka säästämisaste jo negatiivinen viime vuoden lopulla.
- Ensi vuonna hintojen nousu hidastuu ja palkkojen nopeutuu, mutta työllisyyskehitys heikkenee.

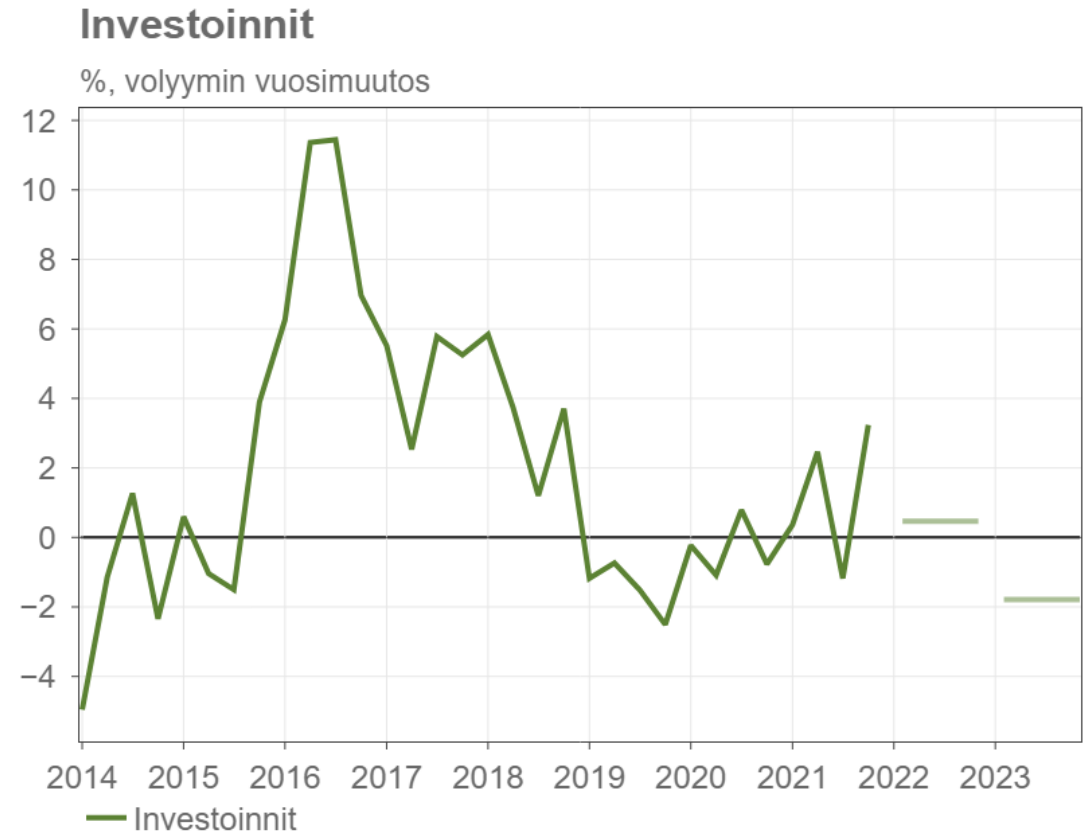

Lähde: Tilastokeskus ja PTT

PTT

GLOBALISAATIO JÄRKKYÄ

- Lyhyellä aikavälillä uusi suuri shokki tuotantoketjuille ja logistiikalle.
 - Lisänä Aasian koronatilanne.
- Tuotantoa uudelleenjärjestellään – huoltovarmuus.
→ Heikentää tuottavuutta.
- Autokratioiden luottamus globaaleihin rahoitusmarkkinoihin järkkynyt.
- Epävarmuus lisääntynyt.
→ Investointeja lykätään.
- Vaikutukset arvaamattomia, arvio 0,5-1 %.
- Putinin jääminen valtaan olisi Suomelle suuri taloudellinenkin riski.

Lähde: Tilastokeskus ja PTT

PTT

TYÖLLISYYS KASVAA VIELÄ TÄNÄ VUONNA

- Työmarkkinoiden kehitys ollut erittäin myönteistä. Työllisyys kasvaa vielä tänä vuonna.
- Osa-aikaiset työsuhteet lisääntyneet. Mikäli edes osa näistä kokoaikaistetaan, työtunnit kasvavat.
- Työttömyys on laskenut hitaammin kuin mitä työllisyys kasvanut, koska työvoima lisääntyy.
- Loppuvuonna Ukrainan kriisin vaikutukset alkavat näkyä työllisyudessa kasvun hiipumisena.
- Ensi vuosi on työllisyyskehityksen kannalta selvästi heikko. Pitkittyneessä kriisissä epävarmuus lisääntyy ja yritykset lykkäävät rekrytointejaan.
- Jos kriisi jää lyhyeksi, työllisyys palaa kasvuun, mutta työvoiman saatavuus hidastaa kasvua.

Lähde: Tilastokeskus ja PTT

PTT

KRIISI LISÄÄ JULKISIA MENOJA

Euroopassa lisätään menoja:

- puolustukseen,
 - energiasiirtymään,
 - hintojen nousua kompensoiviin tukiin,
 - pakolaiskriisiin, ja
 - toivottavasti jälleenrakentamiseen.
-
- EU:n finanssipolitiikan säännöt jatkavat tauolla.
 - Inflaatio hillitsee alijäämien kasvua.

Julkisyhteisöjen velka

Velan suhde BKT:hen, %

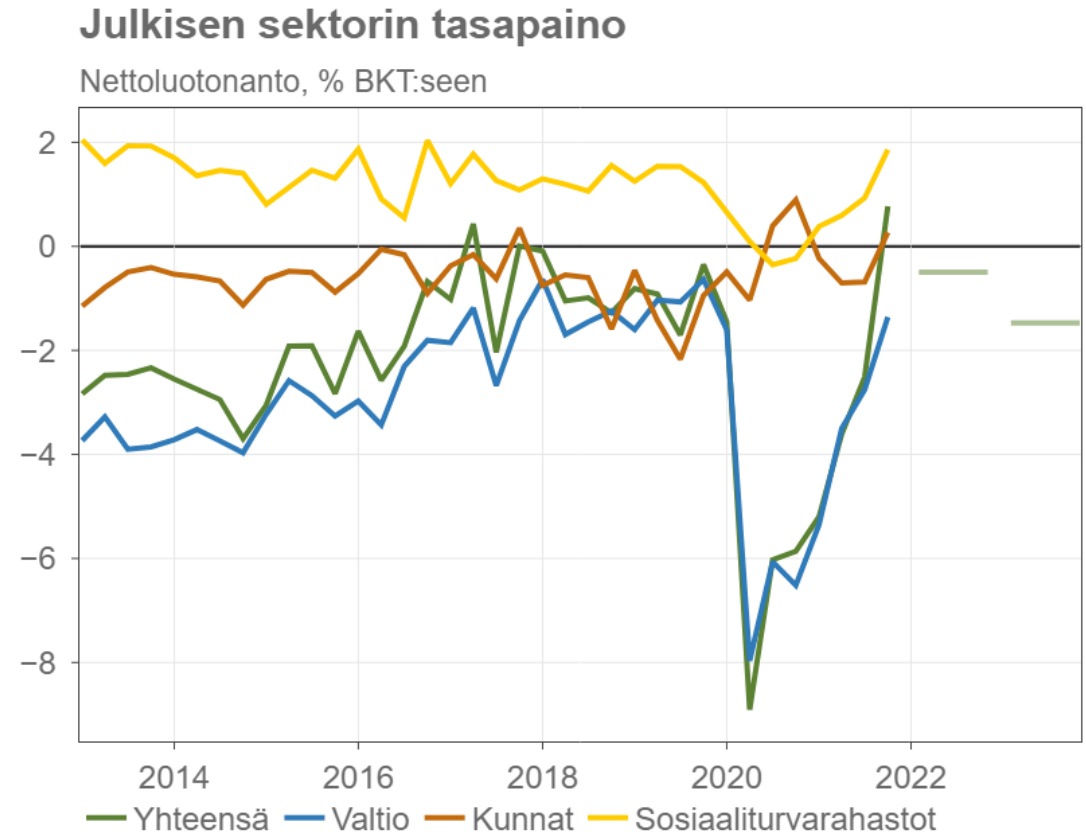

Lähde: Tilastokeskus ja PTT

PTT

ALIJÄÄMÄ EI PIDÄ KASVATTA YLEISILLÄ VERONALENNUKSILLA

- Julkinen talous oli ylijäämäinen viime vuoden lopulla, kun nimellinen talouskasvu noin 9 %.
- Menot lisääntyvät ja talouskasvu hidastuu.
- Hintojen nousu aluksi tasapainottaa julkista taloutta, mutta menojenkin hinnat nousevat viiveellä.
- Alijäämä kasvaa uudelleen.
- Menojen lisäysten on liityttävä kriisiin, ei syytä yleisille menojen lisäyksille tai veronalennuksille.

Lähde: Tilastokeskus ja PTT

PTT

Keskeiset ennustemuuttujat vuosina 2021-2023

	2021	2022e	2023e
	muutos, %		
Bruttokansantuote	3,5	0,5	1,0
Tuonti, tavarat ja palvelukset	5,3	3,0	3,5
Vienti, tavarat ja palvelukset	4,7	2,5	3,5
Kulutus	3,2	1,0	2,0
yksityinen	3,1	1,0	1,5
julkinen	3,2	1,0	3,0
Investoinnit	1,2	0,5	-1,8
yksityiset	4,6	1,0	-3,0
julkiset	-12,0	-2,0	4,0
Inflaatio	2,2	5,0	2,5
Ansiotaso	2,3	3,5	4,0
Työttömyysaste, %	7,7	6,6	7,2
Työllisyysaste¹, %	72,3	74,0	73,7
Julkisen sektorin yli/alijäämä, % BKT:seen	-2,6	-0,5	-1,5
Vaihtotase, % BKT:seen	0,8	-1,1	-0,7
e PTT:n ennuste			
¹ Työllisten osuus 15-64-vuotiaista			